

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:

Pe un an	240 Lei
Pe jumătate de an	120 Lei
Pe un pătrar de an	60 Lei
Un număr	5 Lei
Pentru străinătate pe un an	300 Lei

APARE DUMINECA

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.

Prețul inserațiilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă vorbim până la 180 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

Filozofia socială.

Nu se pot uita ușor chipurile studenților serioși de altădată și de azi. Ce muncă grea și lungă a fost împreună de demult ca și azi cu cizelarea rațiunii. Câte prelegeri cuminte trebuiau ascultate și câte cărți înțelepte cetite până când în dosul feței subțiate și a ochilor deveniți blajini se ivea judecata limpede și dreaptă. Studiul filozofiei în general și al filozofiei sociale în special după o muncă istovitoare te face mai blând, mai liniștit și mai înțelegător. Nu știu cum se face, că în zilele noastre filozofia socială, care reclamă atâta studiu, e încălecată de toată lumea și produce numai adepți furioși.

În liniștitele seri de iarnă oamenii dela sate se adună în jurul cuptorului cald și răbdător și fac la filozofie socială de și se ridică perii în cap.

Muncitorii în adunările lor nu se lasă mai prejos și pieptenă biata filozofie socială cu perii mari de călți. Intelectualii și ei, când pot, își bat joc de această aleasă ramură a științei omenesti. Deunăzi ascultam prelegerea unui domn specialist despre chestiunea exportului de porci grași. A vorbit o oră și ceva, dar rog să mă credeți că zece minute numai a fost vorba despre porci și restul a fost ocupat de diferitele capitole ale filozofiei sociale. Că ce nu a putut fi între aceste două chestiuni disparate ar putea-o spune numai domnul care în viața lui nici nu a văzut măcar o carte de filozofie. Dar de ascultat a trebuit să-l ascultăm toți cu gura căscată, noi, oamenii neciopliți dela țară.

Nu ar merita sigur să fie luați în serios comercianții mici, cari operează cu marfa numită „filozofie socială”, dacă maica noastră Biserică nu ar ști la câte desenziuni, certe, ba și părueți duce în mijlocul poporului această ieftină și nerumegată filozofie socială.

Maica noastră Biserică în zilele noastre, la chemarea Majestații Sale Regelui și a Patriei, intră într-o epocă nouă și decisivă a vieții ei: va trebui să îndeplinească un rol remarcabil în serviciul social.

Tipografiile bisericești trebuie să ajungă iarăși la un rol însemnat cum l-au mai avut în trecut.

Maica Biserică va trebui să fie reprezentată prin cărțile ei bune și înțelepte până și în ultima colibă țărănească. De azi încolo, sătenii, adunându-se în serile de iarnă în jurul cuptorului cald, nu vor mai face o nenorocită filozofie socială, ci unul va ceti cartea trimisă de sfânta lor Biserică iar ceilalți vor asculta fără putință de a o putea contrazice.

Cartea Bisericii va trebui să aducă pace și înțelepciune în sufletele sătenilor buimăciți la cap de teorii imposibile.

Cultura evangheliei va trebui trimisă și în mijlocul muncitorilor, cari până azi au rămas în afara de preocupările noastre. Omul oricât de bine pregătit, vorbește și se duce, cartea însă rămâne totdeauna de veghe în casa omului ispitit și din dreapta și din stânga.

Citeam că iscusii fabricanți francezi prin ce procedee lungi și greoaie reușesc să capteze oțelul bihemiositor din florile tranșafirilor și ale salcâmiilor, eliminând parte după parte din corpurile lor. Pe buna noastră maică Biserică o asteaptă aceeași muncă titanică și metodică de a scoate rând pe rând din sufletul poporului nostru otrăvurile pe cari le-au vârit acolo filozofii sociali de țară, seducând și învrăjbind lumea.

Pacea socială este fundamentul unic al progresului social și acest fundament, pe care apoi vor trebui să zidească diferiții specialiști, trebuie să-l deie sfânta Biserică.

Legile dumnezeiești intangibile și neschimbabile, cuprinse în sf. evanghelie, poate nu au ajuns cu deplină claritate la toate conștiințele românești, de aceea azi ele trebuiesc făcute clare și netăgăduibile pretutindenea pe pământul românesc. Comori neprețuite zac în tezaurul scrierilor bisericesti care vor trebui scoase la iveală și rediate pe înțelesul poporului, având putere pacificatoare și vindecătoare.

Sute de ani poporul nostru și-a avut filozofia lui socială scoasă din cărțile bisericesti și bine i-a priit sufletului său această filozofie. Numai în timpurile mai noi s'au ivit profeți cari predică sătenilor bazaconii culese din cele patru părți ale pământului. Cunosce o familie românească în care moșul, și azi cu glas frumos, știe pe de rostul Apostolul fiecărei sărbători și membrii familiei, dela cel mai mic până la cel mai mare, ascultă cu evlavie cum cântă moșul cu glas fermecat sfintele cuvinte ale Apostolului.

Iată care a fost și care trebuie să rămână izvorul filozofiei sociale în familia românească.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopresbiter.

Tehnica modernă

în lumina moralei creștine.

De Prof. Dr. L. Busuloc.

(Continuare)

Creștinul trebuie să fie un producător, afirmație foarte susceptibilă de un dublu înțeles, căci între producătorul de bunuri spirituale și între cel de bunuri materiale este greu de tras o linie de demarcație.¹⁾

Citind cineva scrierea lui Seneca: „De brevitare vitae“, apărută cam în același timp cu scrierile Noului Testament, va înțelege caracterul tradiției iudeo-creștine. Filosoful stoic îndeamnă pe înțelept de a cruța ceasurile scurte care alcătuiesc viața și de a nu risipi cu ușurință timpul — această comoară neprețuită — cu cei din jurul lui, de a păstra pentru el singur și viața lui contemplativă, partea cea mai importantă a zilelor sale.

Iisus din Evanghelii, din contra, fie dulgher sau profet, nu-și păstrează timpul pentru

sine. El trebuie să facă lucrul Tatălui său.²⁾ El trebuie să lucreze cât este zi, căci vine noaptea când nimeni nu poate face nimic. Pentru Iisus centrul de gravitate al vieții nu-i în persoana sa, ci în afară, în Dumnezeu și aproapele. Idee pe care o va comenta în chip măreț ap. Pavel, vorbind de Hristos care s'a golit pe sine făcându-se ascultător până la moarte, iar moartea, de Cruce.³⁾

Discipol fidel, Pavel va consimți cu aceeași bucurie la nimicirea personalității sale, dacă un astfel de sacrificiu este cerut pentru mântuirea aproapelui: „Ași dori să fiu anatema, separat de Hristos, pentru frații mei cari sunt rudele mele după trup“.⁴⁾

În fața stoicului, avar de timpul său, calculând cu grijă orice clipă pe care i-ar putea-o fura contactul cu ceilalți oameni, creștinismul înalță pe eroul lepădării de sine. Peară omul dar îndeplinească-se opera!

Prin urmare aprobarea profesiunilor manuale, frumusețea vieții de sacrificiu și acțiuni bune, sunt două elemente fundamentale ale doctrinei Noului Testament. Deprecierea, de mai târziu, a acestei activități seculare, sau fuga de lume, au găsit mai curând apărători printre stoici decât printre primii creștini.

Să subliniem, pe de altă parte, cât de des a căutat Iisus în viața activă a negustorilor sau antreprenorilor tema pentru parabolele sale. Un număr destul de mare se raportează la bani și comerț. În parabola talanților, servitorul credincios dublează — drept că după o absență îndelungată a stăpânului — capitalul ce i s'a încredințat. Cel care a primit cinci, aduce zece, cel care primit patru, restituie opt. Și unul și altul sunt lăudați de stăpânul lor; pe când servitorul leneș este aspru mustrat.

Și aici găsim ideea de fecunditate a muncii și a vigilenței continue. După cum Dumnezeu Psalmistului, așa și servitorul credincios din Evanghelii, nu trebuie să doarmă nici să dormiteze.

(Urmează)

2) Luca II, 19.

3) Filip II, 8-9.

4) Romani IX, 3.

1) Joseph Folliet: Morale sociale p. 31.

Drepturile noastre

asupra teritoriilor alipite, bazate pe:
dreptul istoric, principiul etnic și dreptul de
autodeterminare.

De: Pr. Ștefan Bololoiu.

(Continuare)

Dar că în adevăr regiunile muntoase erau locuite de Români, avem mărturia eminentului geograf francez E. de Martonne, profesor la Sorbona din Paris, care și înainte și după război, a făcut călătorii de studii în Transilvania. Dânsul, în ce privește locuitorii din regiunile muntoase, constată următoarele:

„In Masivul Poiana-Ruscăi... satele, supra populate se găsesc între 700—800 m. Vadul Dobrii, sat pastoral și forestier, e situat la 1100 m. altitudine. Cele mai vechi sate par a fi situate pe culmi.

„In Masivul Bihorului, viața umană se ridică mai mult decât în masivele Carpatice. Aci se găsesc locuințe permanente până la 1200 m. Satele risipite pe 20 km. sunt dese: Mărișel, Scărișoara, Râmeț, etc.

„In Țara Moșilor, țară de Munte, e o tendință accentuată de aglomerare a populației române pe înălțimi“.

Tot astfel vorbește și despre „Regiunea Carpatică“, unde sunt așa zisele „Țări“, cari acum câteva secole au făcut parte din Țara Românească, ca Țara Hațegului, Țara Făgărașului, Țara Bârsei.

In fața acestei situații și în fața acestor documente oficiale maghiare, prin care se întărește principiile de drept în baza cărora s'au fixat actualele hotare ale României și Ungariei; suntem surprinși cum mai poate Ungaria îndrăzni, să se gândească măcar, la revizuirea hotarelor actuale.

Cu atât mai vârtos nu poate avea pretenția la revizuirea acestor hotare, cu cât ele nu au fost fixate numai pe aceste principii de drept, ci și pe baza unui nou principiu, pe acela al dreptului de autodeterminare al popoarelor; elaborat de Wilson, fostul președinte al Statelor Unite și de specialiștii naționalităților.

In baza dreptului de autodeterminare, Români din teritoriile ce au făcut parte până în toamna anului 1918, din monarhia austro-ungară, conștienți de drepturile lor asupra pământului strămoșesc, au sfărâmat lanțurile sclaviei în adunările ce le-au ținut, în cursul lunii Octombrie 1918, la Oradea și Arad, și au trimis atunci pe reprezentantul lor, d-l Alex. Vaida-Voevod, să anunțe în Parlamentul din

Budapesta că „Transilvania a rupt orice legătură cu Statul Ungar, iar poporul românesc este singurul în drept să hotărască de soarta lui și să dispună de teritoriile eliberate, așa cum îi impun interesele naționale, în acord cu principiul liberei determinări“.

A urmat apoi „Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească“, întrunită la Alba-Iulia în ziua de 1 Decembrie 1918, în care adunare s'a decretat „Unirea acestor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii, cu România“.

Acest istoric act dela Alba-Iulia, a fost atacat de către contele Karoly, președintele guvernului ungar, căci în nota ce a adresat-o șefului misiunii militare aliate din Budapesta, în ziua de 18 Februarie 1919, a declarat că atât hotărârile luate de Consiliul Român la Oradea, cât și rezoluțiile votate de Adunarea Națională dela Alba-Iulia sunt acte unilaterale ale Românilor, care nu prezintă nici o importanță, deoarece nu s'a obținut și aderarea și a celorlalte naționalități conlocuitoare, atât la separarea Transilvaniei de Ungaria de o parte, cât și la unirea ei cu regatul român de altă parte.

Dar și aceste puncte de atac ale contelui Karoly, au fost spulberate, căci Sașii din Transilvania dându-și seamă de urmările politice ale hotărârilor dela Alba-Iulia, s'au întrunit la Mediaș în ziua de 8 Ianuarie 1919 și au hotărât că din această zi înainte: „poporul sășesc se consideră ca membru al imperiului român, iar fiii și fiicele sale ca cetățeni ai acestui stat“. La fel au făcut și Șvabii din Banat, cari întrunindu-se la Timișoara, în ziua de 10 August 1919, au cerut alipirea Banatului întreg la România fiind convinși că sub aripile ei ocrotitoare își vor putea desvolta caracterul național și limba maternă, asigurându-și viitorul neamului șvăbesc.

Iată dar că locuitorii acestor provincii și-au exercitat pe deplin dreptul lor de autodeterminare și nu mai poate fi ridicată nici o obiecțiune de dușmanii noștri în această privință.

Din cele expuse până acum, rezultă că hotarele actuale ale Statului Român au fost fixate în: 1) baza dreptului istoric; 2) al principiului etnic și 3) al dreptului de autodeterminare.

Români exercitându-și aceste drepturi, Tratatul dela Trianon nu a făcut altceva decât a ratificat hotărârile dela Alba-Iulia și prin el s'au fixat frontierele etnice ale Țării noastre, ce nu mai pot fi schimbate.

Dar nu este deajuns a ne bizui numai pe aceste drepturi, cari în întregime sunt ale noastre, ci trebuie să știm să ni-le apărăm, căci altfel dușmanii noștri nu ni-le vor respecta.

Recentele evenimente din Europa, cari o duceau cu pași repezi spre povârnișul războiului și de care a scăpat numai ca printr'o minune, ne-au făcut dovada că acela care este pregătit pentru război poate să-și apere și drepturile sale și pacea.

Astăzi toate popoarele sunt conștiente că pacea de mâine va fi pacea armată, pacea echilibrului de forțe între State, pacea celor ce știu ce vor, pacea celor ce știu să pună interesele naționale mai presus de orice alte interese.

Ducele Mussolini fiind conștient de acest adevăr, într'ua discurs ținut la Roma în 4 Noemvrie 1938, vorbind despre pace, cu tot acordul dela München, între altele a zis: „De aceea, camarazi, trebuie să dormim încă reze-mași cu capul pe ranită, cum făceam în tranșee“.

Deci și noi pentruca să ne putem apăra drepturile noastre, trebuie să fim înarmați și pregătiți sufletește pentru orice eventualitate, deci și pentru război. După cum înaintășii noștri și-au jertfit viața pentru fericirea noastră, tot astfel și noi trebuie să știm să ne jertfim viața pentru fericirea Țării și a urmașilor noștri.

Noi avem norocul de a avea în fruntea noastră pe M. S. Regele Carol II. un rege înțelept și sclav al datoriei sale, care înțelegând spiritul vremii, a căutat să asigure Țării noastre pace și prosperitate în lăuntru, armata a căutat să o înzestreze cu armamentul necesar apărării hotarelor, iar în afară a căutat să ridice cât mai mult prestigiul Țării. Recentele călătorii făcute în Anglia, Belgia, Franța și Germania; au ridicat covârșitor prestigiul Țării noastre în ochii străinătății.

În interior, Țara noastră a asigurat o deplină libertate și celorlalte naționalități. Sunt cunoscute tratamentele ce le au minoritățile în celelalte Țări și îndeosebi în Ungaria, precum și tratamentul ce îl au în România. Statul Român a impus întregii lumi prin Statutul minorităților. Minoritarii Țării noastre, cari au fost minoritari și în Ungaria, au perfectă cunoștință despre acest adevăr, de aceea se explică că în anul 1919 au cerut să facă parte din Statul Român, iar ca răspuns la discursul Ducelui Mussolini dela 1 Noemvrie 1936 dela Milano, prin toate asociațiile din Țară au declarat că nu mai voesc să facă parte din fosta Ungaria, ci ei vor să rămână mai departe în România.

În ce privește raporturile noastre internaționale și îndeosebi uneltirile mărsave ale Ungariei de azi, noi le răspundem răspicat și categoric că: „Noi nu cerem nimic ce aparține altuia, dar în același timp nu cedăm nimic, nici un petec de pământ din Țara noastră. Țara noastră și-a câștigat drepturile sale și și-a realizat idealul Unirii, prin armele și sângele popoului român, care a sângerat veacuri de-a rândul sub jug străin, și deci Țara noastră nu poate să piardă decât prin luptă, ceea ce a câștigat în mod glorios. Să se știe deci că România nu are de negociat cu nimeni nimic, în ce privește frontierele sale actuale. Și dacă se găsec din cei cari râvnesc la pământul nostru strămoșesc, atunci când vor încerca să-și înfaptuiască gândul, le vom dovedi că din acest pământ nu vom da nici o brazdă.“

Și dacă la 1 Decemvrie 1936, ca răspuns la declarațiile Ducelui Mussolini la Milano, ne-am însușit declarațiile decoratiilor cu Ordinul Mihai Viteazul, că pentru apărarea Țării noastre, vom ști să facem din corpurile noastre „pietre de hotar cu cruce la căpătai“, în fața evenimentelor de astăzi, ne însușim cuvintele poetului care zice: „Murim mai bine în luptă cu glorie deplină, decât să fim sclavi iarăși, în vechiul nost' pământ“.

(Sfârșit)

Piatra de sminteală a Bisericii.

(Continuare)

17. Ap. Pavel înfruntă pe ap. Petru.

„Iar stâlpul Bisericii — zice ap. Pavel — nu este numai Petru singur, ci și Iacob și Ioan“, pe cari îi și numește *înălțimea* lui Petru (Gal. 2, 9). Apostolul Pavel nu numai că nu recunoaște pe Petru superior sie-și, ci chiar *se împotrivesc și-l mustră aspru* pentrucă s'a abătut dela învățătura cea adevărată:

„Iar când a venit Petru în Antiohia, *pe față i-am stat împotriva* că era vrednic de înfruntare. Căci înainte de a veni unii dela Iacov, mânca cu păgânii; iar când au venit ei, *se ținea și se deosebea, temându-se* de cei din tăierea-împrejur. Și *împreună cu ei s'au răpănit și ceilalți Iudei*, încât și Varnava a fost atras în fățarnicia lor. Dar când am văzut că ei *nu umblă drept după adevărul Evangheliei*, atn zis lui Petru înaintea tuturor: *Dacă tu, Iudeu blind, trăiești cu păgânii și nu ca Iudeii, pentruce*

silești pe păgâni să vină ca Iudeii? (Galateni c. 2, v. 11—15).

Acăstea sunt cuvintele pe cari apostolul Pavel le adresează fratelui său întru apostolie, lui Petru, când acesta „nu umbla drept după adevărul Evangheliei“.

Unde s'a mai pomenit ca: cel mic să ocărăscă pe cel mai mare, sluga pe stăpân, ostașul pe împărat? Să cuteze vreun episcop să vorbească pe acest ton cu Papa dela Roma! Numai decât ar fi lipsit de darul preoției, caterisit, ca unul ce nu știe a da cinste și, mai presus de toate, ascultare cuvenită „urmașului“ ap. Petru și „vicarului“ lui Hristos!

Sf. Ioan Gură-de-Aur comentând aceste cuvinte aspre, eșite din gura ap. Pavel, zice: „Cum tu, Pavel, care ai fost atât de blând și atât de bun cu ucenicii tăi, ai decenit așa de aspru cu co-apostolul tău?“ Este cu puțință a spune mai lămurit, că ap. Pavel era întocmai cu ap. Petru în vrednicie? — adaugă un mare învățat al Bisericii ortodoxe.

După ce am dovedit falșitatea învățaturii papistașilor despre un primat jurisdicțional — sau, cum zic ei, despre „potestas ordinis et potestas iurisdictionis“ — al ap. Petru în Biserică, pe baza sf. Scripturi, — să ascultăm, mai departe, ce grăește sf. Tradiție în privința aceasta.

18. Părerile câtorva părinți bisericești despre

pretinsa întâietate a ap. Petru în Biserică.

Când romano-catolicii și uniții văd că nu pot dovedi pretinsa și mult trâmbițata întâietate a ap. Petru cu niciun singur loc din sf. Scriptură, recurg la sf. Tradiție a Bisericii. Nici aici însă nu sunt mai norocoși. Toți sfinții părinți fără excepție, dovedesc, până la evidență, netemeinicia aserțiunilor lor. Din cele scrise până aici am văzut părerile unora din sfinții părinți. Și în cele ce urmează vom căuta să arătăm adevărul, răsturnând părerile greșite ale papistașilor.

Aceștia se provoacă la unele locuri din cărțile de cântare bisericească sau rituale, unde ap. Petru este numit: „vârful apostolilor, șeful, capul, verhovnicul învățăcelilor, întâiu, mare voevod, gura apostolilor...“

Este adevărat că apostolului Petru i se dau aceste attribute, dar nu pentru că ar fi avut o putere mai mare decât ceilalți apostoli, ci pentru că a fost cel mai bătrân; și precum în zilele noastre se cinșesc ptelele albe, cei bătrâni înălțea celor tineri, tot astfel a fost cinștit și cel mai în vârstă dintre apostoli.

Nu numai Petru ci și ceilalți apostoli au fost învredniciți de aceste numiri, de unde rezultă că și el a fost ca și ceilalți și nimic mai mult. Sf. Ciprian zice: „Și ceilalți apostoli erau ceea ce fu și Petru; ei aveau aceeași onoare și aceeași putere ca și dânsul“.

Sf. Grigorie de Nissa se exprimă astfel: „Prăznuim cu osebite astăzi pomenirea celor ce au strălucit prin o mare și strălucită lumină de evlavie; vreau să zic de: Petru, Iacob și Ioan, cari sunt vârfulurile soborului apostolic...“

În troparul dela ziua sfinților apostoli Petru și Pavel, din 29 Iunie, cântăm și noi și frații uniți: „Cei ce sunteți între apostoli mai întâiu pe scaun șezători și lumii învățatori...“ amândoi, adevă, — zicem noi — și nu numai Petru singur. Iar în stihirile dela Vecernie și dela Laude cântăm pe glas 2: „Cu ce cununi de laude vom încununa pe Petru și pe Pavel... pe mai marii vestitorilor...“ Stihirea II. „Cu ce frumuseți de cântări vom lăuda pe Petru și Pavel, pe cei ce sunt aripile cunoștiinței de Dumnezeu, cari au sburat pe la margini și la cer s'au înălțat...“

Așadar, laudele se îndreaptă spre Petru ca și spre Pavel deopotrivă. Vede cineva de aici vreo întâietate? Mai mult însă, în cântările bisericești în loc să aflăm vreun indiciu despre puterea supremă a ap. Petru, aflăm muștrarea lui, atunci când Mântuitorul îi zice de trei ori „iubește-Mă“. Iată spre pildă Mărirea gl. 4 dela aceeași sărbătoare: „Cu cea de trei ori întrebare: Petre iubește-Mă, cea de trei ori lepădare Hristos o a îndreptat, pentru aceasta și către știutorul de taină (către Hristos) Simon a grăit: Doamne, Tu toate le ști și toate le cunoști, Tu ști că Te iubesc. De unde Mântuitorul a zis către dânsul: paște oile Mele, paște alegerea Mea...“

În Sedealna II dela Utrenie, glas 5, cântăm: „Doamne, după învierea Ta cea de a treia zi și după închinarea apostolilor, Petru a strigat către Tine: muierile au luat îndrăzneală, iar eu m'am temut; tâlharul a fi Dumnezeu Te-a cuvântat, iară eu m'am lepădat de Tine. Dove mai chema-mă-vei pe mine apostol, sau iarăși mă vei arăta vânător adâncului? Ci mă primește pe mine cel ce mă căesc, Dumnezeule, și mă mântuește“. Această cântare întărește tot ce am spus noi mai sus. (Urmează) C.

La Bibliotecă Diecezană se află de vânzare:

I. P. S. S. Dr. Miron Cristea

„Pastorale, Predici și Cuvântări“.

Cuvântare

la inaugurarea cursurilor țărănești
de agricultură din Jebel.

Excelență,

Domnilor, Iubiți săteni,

Se împlinesc două săptămâni, de când printre glasurile nevinovate ale colindătorilor, — cari amintesc în mod simbolic pe îngerii vestitori ai minunii din Vifleem, — în mijlocul bucuriei duhovnicești, în pace desăvârșită, pace cum numai creștinismul cu învățăturile sale mântuitoare propagă și oferă, pace vestită prin imnul de slavă al îngerilor care cântau: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“, credincioșii noștri au serbat așa cum se cuvine praznicul Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos. Și iarăși, abia au trecut două zile, de când pe Pruncul născut în ieslea cea săracă a Vifleemului Iudeei, l-am văzut — cu ochii duhovnicești — la vârsta de 30 ani, în apele Iordanului, primind botezul dela înaintemergătorul Său, Ioan. Aceste două evenimente din viața Mântuitorului sunt eternizate atât de frumos că rugăciunea sfințirii apei care sună așa: „Că în praznicul ce a trecut prunc te-am văzut, iar acum om desăvârșit te vedem“.

Prin arătarea Sa în lume și prin botezul Său, Mântuitorul Iisus Hristos și-a început opera de mântuire a lumii, operă care a culminat prin jertfa de pe crucea Golgotei, jertfă a cărei beneficiară este întreagă omenirea, cu o singură condiție: aceea de a intra în biserica întemeiată pe învățăturile „Mielului lui Dumnezeu, care a venit să ridice păcatul lumii“ și de a urma aceste învățături.

Această biserică însoțește pe credincioșii săi în tot timpul vieții lor, dela leagăn până la moarte, povățuindu-i prin învățăturile sale, sfințindu-i prin tainele sale, și rugându-se pentru ei în diferitele ocazii ale vieții lor.

Și azi, biserica noastră ortodoxă, în acest locaș de cultură a comunei noastre, a înălțat rugăciuni către Dumnezeu mililor și al îndurărilor, să trimită ajutorul Prea Sfântului Duh asupra țăranilor comunei Jebel, membrii ai cursului plugăresc, organizat de Inspectoratul Agriculturii de pe lângă Ținutul „Timiș“, cari începând cu ziua pe mâine, pentru perfecționarea lor în agricultură, încep de muncă serioasă, muncă care nu va fi încununată de succes, dacă nu va fi însoțită de binecuvântarea lui Dumnezeu. Poporul român, în înțelepciunea sa naturală are o maximă religioasă care sună așa: „Totdeauna lucrul tău, să-l începi cu Dumnezeu“. Urmând acestei porunci izvoarăte dintr'un adânc sentiment religios, credincioșii noștri, au cerșit azi binecuvântarea cerului asupra acestui prim curs organizat în comuna Jebel, cu scopul de a lumina și de a îndruma plugarii Români, spre o agricultură mai rațională și conformă cu prescripțiile tehnice moderne, spre a ține pas cu progresul ce se realizează în toate domeniile agriculturii, și ca rezultat final, pentru a le asigura o bună stare materială, pentru întărirea elementului etnic român la granița de Vest a țării noastre, și a avea în această formă un zid puternic de nepătruns pentru aceia cari ar îndrăzni să râvnească la pământul scump și fertil al Daciei Traiane.

Iată pentru ce biserica noastră își împreună rugăciunile sale cu ale credincioșilor săi. Căci cine are mai mare nevoie de binecuvântarea și ajutorul lui Dumnezeu, decât plugarul? Toată osteneala, toată truda, toată priceperea și știința în agricultură, lipsite de ajutorul lui Dumnezeu, vor fi zadarnice. Pentru acest ajutor dumnezeesc biserica lui Hristos își împletește glasul său cu acela al credincioșilor săi, atunci când se roagă la fiecare serviciu divin: „pentru înmulțirea roadelor pământului“.

Dar, biserica noastră ortodoxă, urmând învățurii apostolului neamurilor Pavel, care a poruncit ca: „tot sufletul să se supună stăpânilor celor mai înalte“ și să se dea „Chezarului ce este al Chezarului“ deci să se urmeze întocmai dorința exprimată de M. Sa Regele Carol II. în cuvântarea dela anul nou, de a se ridica agricultura țării, prin rugăciunile sale, biserica vrea, ca mintea credincioșilor săi să se lumineze pentru primirea cunoștințelor agricole, ce se vor da în acest curs plugăresc care se inaugurează atât de solemn azi.

Inaugurarea acestor cursuri este onorată de înalta prezență a Excelenței Sale Domnului Rezydent Regal al Ținutului Timiș Dr. Alexandru Marta.

Prezența Excelenței Voastre în mijlocul plugărimii face deosebită cinste și onorează comuna noastră, încurajând plugarii Români în nizuințele lor spre progres. Pentru oboseala pe care ați binevoit a o lua, și pentru onoarea pe care o faceți comunei Jebel, vă rog Excelență să binevoiți a primi cele mai călduroase și sincere mulțumiri.

Mulțumirile sătenilor noștri se îndreaptă spre d-l Insp. General Nicolae Popescu, inițiatorul și organizatorul acestui curs, precum și către toți domnilor oaspeți, cari prin prezența Domniilor lor, au ridicat fastul sărbătoresc al acestei inaugurări.

De încheiere mă adresez vouă iubiți săteni, îndemnându-vă să ascultați cu toată atențiunea conferințele care vi se vor ține, și mai ales, să căutați să puneți în practică, aplicând în gospodăriile Dvoastre învățăturile ce vi se vor preda.

Iubiți săteni, nu pot încheia, fără a folosi și acest prilej de a vă face un apel călduros. M. Sa Regele Carol II. în înalta Sa grijă de asigurarea liniștii și a conducerii unitare a țării, a dat ființa „Frontului Renașterii Naționale“, în care este chemat să între tot românul care vrea binele său și al patriei. Să facem cu toții un zid puternic în jurul M. Sale Regelui Carol II. prin înscrierea noastră a tuturor în acest front al Renasterii Naționale. Vă îndemn deci, ca fiecare să vă înscrieți în noul organism ce s'a creat. În acest fel veți da dovadă că sunteți cetățeni loiali față de tron și supremul ocrotitor al agriculturii, M. Sa Regele Carol II. căruia Dumnezeu să-i dăruiască domnie pacinică și viață îndelungată. Amin.

Jebel, la 8 Ianuarie 1939.

Liviu Surlașiu

paroh ort. rom.

Se aduce la cunoștință domnilor învățători că prin „**Librăria Diecezană**“ din Caransebeș se pot comanda cărțile didactice oficiale:

ABECEDARUL partea II-a sat à lei 15
partea II-a oraș à lei 18

Plata manualelor comandate se face anticipat.

ȘTIRI

Reintegrarea Academii teologice în cadrele învățământului superior. Printr'o adresă specială — No. 54274 dela 9 Ianuarie a. c. — On. Minister al Cultelor ne face cunoscut, că în urma intervențiilor făcute de acel Minister, Ministerul Educației Naționale cu adresa No. 216729/1938 a comunicat că Academii teologice din Ardeal au fost reintegrate în învățământul superior.

Instalarea P. S. Sale Vasile al Maramureșului. Joi în 29 Decembrie 1938 a fost instalat în scaunul episcopesc al Maramureșului P. S. Sa Dr. Vasile Stan, în cadrul unor înălțătoare solemnități.

Actul instalării l-a condus — din încredințarea I. P. S. Mitropolit Visarion — Prea Sfințitul episcop Nicolae al Oradiei rostind o impresionantă cuvântare, în care arată bucuria mare a ortodoxiei noastre, re-născută în cadrele ei mărețe de odinioară aci în leagănul descălecătorilor.

P. S. Nicolae Colan, Ministrul Cultelor încă a onorat solemnitățile cu prezența P. S. Sale, cetind însuși decretul Majestății Sale asupra alegerii, confirmării și investiturii P. S. Vasile ca episcop ortodox al Maramureșului. Păr. profesor Dr. I. Vască a citit gramata arhierescă.

Vorbirea P. S. Episcop Vasile cu motto *aceasta este ziua care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa*, a fost adânc mișcătoare.

Însfârșit Maramureșul are pe Păstorul său, Maramureșul care în chip nepotrivit pentru trecutul său glorios a suferit dela dușmanii neamului numai umiliri și nedreptăți. P. S. Vasile, om al datoriei, guvernează cu înțelepciune și dragoste adevărat părintească pe frații noștri români ortodoxi din Maramureș.

Iată, de aceea rugăm și noi pe Bunul Dumnezeu să-l învrednicească pe P. S. Sa a-i conduce și păstori în pace și vrednicie mulți ani!

Sfințirea sf. biserici din Săceni. Duminecă înainte de sfințele sărbători ale Nașterii Domnului s'a săvârșit sfințirea nou ziditei biserici din Săceni. Târnoșirea a făcut-o păr. Ioan Muntean capelan protopopesc ca delegat arhieresc, cu un sobor de preoți. Merit necontestat la zidirea acestei biserici are preotul Porfir Crisciu care, precum se știe, s'a ostenit, a adunat danii, a depus jertfe. Ajutor prețios i-a fost învățătorul Iacob Dragulescu din Bujor și parohienii săi, credincioșii din Săceni cari n'au cunoscut hodină până la terminarea noului locaș dumnezeesc, deși sunt numai o mână de oameni. Solemnitățile sfințirii au fost impunătoare, predica păr. I. Muntean, soborul preoților slujitori, apoi participarea tuturor intelectualilor, a unităților premilitare și străjerești conduse de inv. Ion Enășescu din Sudriaș.

Creștinii noștri din Valeamare-pogonici și sf. Taină a Nunțiilor. În comuna Valeamare-pogonici s'au cununat în cursul anului 1938, 35 perechi de concubini. Iată cum creștinii își vin în sine, dovădindu-se ca atare și în trăirea vieții lor.

† **Maria Suru născută Sârbu**, soția preotului nostru Valeriu Suru din Vălișoara a trecut la vecinicie în vârstă de abia 35 ani. La porunca morții a lăsat aici trei copii orfani și un soț nemângăiat.

Dumnezeu să odihnească pe roaba sa în pace, iar celor întristați să le trimită ajutor și întărire de Sus!

Mulțumită publică. Oficiul parohial și epitropia parohială din Sichevița mulțumește și pe această cale „Societății femeilor ortodoxe” împreună cu neobositele doamne: Ana Voin, Ioana Crăiniceanu și Paulina Fucs — care din prilejul sf. sărbători ale Nașterii Domnului au îmbrăcat 20 copii săraci, au donat sf. biserici un stihar în valoare de 500 lei, draperii pentru ușile împărătești în valoare de 600 lei.

Dumnezeu să le răsplătească pentru această faptă creștinească!

Notă oficială

Nr. 7911 E/1938.

Către On. Oficii parohiale din Eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Cu ocaziunea inspecțiunilor făcute la Oficiile parohiale, în cele mai multe comune s'a aflat, că „Foaia Diecezană” nu e legată an de an, încât ușor se pot pierde singuratici numeri din acest organ al eparhiei, de cari On. Oficii parohiale au trebuință la desărcinarea actelor oficiale, la facerea de declarațiuni, precum și la alte consultări a cuprinsului acestei foi, de natură administrativă.

Dreptaceea dispunem, ca „Foaia Diecezană” din anii, pentru cari n'a fost legată până acum, să se lege la Legătoria noastră eparhială astfel, ca până la proxima inspecțiune, ce se va face la On. Oficii parohiale, Foaiă Diecezană să se poată prezenta legată.

Caransebeș în 9 Ianuarie 1939.

Episcopul:

† **VASILE**

Concurs

Consiliul parohial ort. rom. din Zorlențul Mare în baza decisiunii Ven. Consiliu eparhial Nr. 5834 B. din 1938, publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaiă Diecezană” pentru ocuparea postului de paroh în parohia I. de cl. II. din Zorlențul Mare, devenită vacantă prin încetarea din viață a preotului Iacob Dabiciu.

Beneficii:

1. Sesiunea parohială, constatătoare din 44 jug. pământ.

2. Două intravilane, de a căror îngrădire va griji alesul preot. Alesul preot va plăti dările către Stat și comună pentru pământ.

3. Stola obișnuită.

4. Birul parohial, 15 oche eucuruz despoiat.

Alesul preot va locui în căminul fostei școli confesionale.

Concursul se publică cu observarea că văduva rep. preot are drept la jumătate din venitele parohiei timp de un an. Recurenții își vor înainta cererile de concurs adresate consiliului parohial din Zorlențul Mare prin Prea On. Oficiu protopresbiteral din Lugoj, având a se prezenta în vre'o Duminică sau sâmbătoare în sf. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în oratorie și cântare dar numai cu prealabila încuviințare a Prea On. Domn protopresbiter al Lugojului, însă la nici un caz în ziua de alegere.

Recurenții au să producă act de învoire din partea Ven. Consiliu eparhial fără de care nu vor fi luați în considerare.

Zorlențul Mare din ~~sedința~~ extraordinară a consiliului parohial ținută la 4 Decembrie 1938.

Președinte

Antonlu Atnagea

paroh

Notar

Petru Borlovan

inv.

In conșețere cu Oficiul Protopresbiteral.

Publicațiune.

Nr. 259 E. ex 1939.

Episcopia ort. rom. a Caransebeșului vinde prin licitație cu oferte închise din pădurea sa de lângă Făget:

a) circa 75 m.² trunchii de stejar.

Ofertele au să se facă pentru trunchii de stejar neclasificați, de fiecare categorie separat, per m.² și anume pentru dimensiunile a) dela 14—25 cm., b) dela 26—32 cm., și c) dela 33—40 cm. și tot oferte separate pentru trunchii clasificați, dela 41 cm. în sus, în a) clasa I, b) clasa II și c) clasa III.

Trunchii aceștia se află acum în curs de exploatare, în campania 1938/39.

Prețul se achită pe baza măsurării făcute în pădure astiel: La acceptarea ofertei se va plăti un avans, care se va indica în ofertă, iar întreg restul prețului îndată la măsurare, la tot cazul înainte de transportul trunchilor din pădure, care transport are să îl facă cumpărătorul pe spesele sale cel mult până la 1 Maiu 1939, când vremea e potrivită pentru transport de lemne.

În tot timpul transportului, cumpărătorul este responsabil de orice daune, cauzate fie de dânsul, fie de angajații săi.

Ofertanții vor declara în oferta lor, că au văzut trunchii, precum și locurile unde se află acei trunchii în pădure, prin urmare cunosc materialul și referințele de transport.

Înainte de achitarea integrală a prețului nu se poate transporta lemnul din pădure.

Dacă plata integrală și transportul nu se face până la 1 Maiu 1939, trunchii rămân proprietatea episcopiei, cumpărătorul pierde avansul plătit și lemnele se vind altuia, fără nici o intervenție judecătorească, rămânând cumpărătorul materialicește responsabil pentru eventuala diferență.

Toate spesele cu această vânzare, ca taxele de timbru și înregistrare, cifra de afaceri și orice alte contribuțiuni publice se suportă în întregime cumpărătorul, afară de prețul oferit.

Episcopia vânzătoare își rezervă dreptul a decide liber asupra ofertelor, acceptând aceea ofertă, pe care o va afla mai corespunzătoare, eventual a nu primi nici o ofertă, fără nici o motivare.

Ofertele timbrate, închise și sigilate se vor înainta Consiliului eparhiei ort. rom. a Caransebeșului în Caransebeș până inclusiv Sâmbătă 28 Ianuarie 1939.

Caransebeș în 11 Ianuarie 1939.

Consiliul eparhial.

Societatea Națională de Cruce Roșie a României — Filiala Caransebeș.

Nr. 14/1939.

CONVOCARE.

D-nele și D-nii membrii ai Societății Naționale de Cruce Roșie a României filiala Caransebeș, sunt rugați să binevoiască a lua parte la Adunarea generală ordinară care va avea loc Duminică 29 I. 1939, ora 4 p. m. în sala Gimnazului de fete cu următoarea:

Ordine de zi:

1. Raport asupra activității anului 1938.
2. Contul de gestiune al anului 1938.
3. Descărcarea coranțului de gestiunea anului 1938.
4. Propuneri și interpelări.

Dacă la data fixată nu se va întruni numărul de cerut de Statute, Adunarea generală va avea loc peste o săptămână la aceeași oră, în același loc, cu aceeași ordine de zi, fără nici o altă altă convocare.

Caransebeș, la 11 Ianuarie 1939.

Președintă,

E. Neamtu.

Secretar,

T. Dobromirescu.